

1 Tésárónáika

Ebeq sáhnsahwe ahtebé ehwehne.

Tésárónáika suwahpeqme Másérónía marákórápéq kowe. Poraga mitaq Sísa éhweh síwáhnorúwara mitaqté kégá Sísansabé aiq pútare atónsabe mó kegá Poransabé abiahnsa atera kaqsúówana wega mó ke suwahpeq pokúwe. Anehe tanahráq Asiu kegá Tésárónáika suwahpeqte Sísa tagariáh ké síwíoqnowana Poraga irena mah pahsí sehiranúwe. Wega sensabé, túbáh agiyehboq Sísame ehweh tauntahunue sehgióro úwe. Wega Sísa tuina tanáhráqsábéákáq mah pahsífpéq sehiranue teriuwe.

Poraga Tésárónáika ke ebeq siu pahsíe.

1 ¹Ite apáhránító íwíq Pora, Sáira, Tímóti, míone. Itene pahsí sáhnsahwe tagahro. Tésárónáika suwahpeqte Sísa tagariáh kéó, itewe Maniká Iteriboreq itene Wahnah Sísa Karáhéreq moráráq mía míaoewe. Mía míaconsabé sega ite séhréh aitera itene iru ukíq itagéhe.

Tésárónáika kegá aiq pútare atónsabe Poraga iwíáh iwíáhú ehwehne.

²Ahriahri itensabé ahreraq matawéq púreréq Manikánsabe iwíáh iwíáh ata ataúne. ³Itega púrerúnaraq itensabé ahriahri púreraitone. Itega Sísansabé kawerue aiq pútare atáh púaq anotah arámbéhríowe. Itega mó keyábé irutaboíro puq séhréh arítáhwe. Itene Wahnah Sísa Karáhéga aiq tuinawire iwíáhonsabé itega wene kaweq sansá ambubu atawéq sehgiówe. ⁴Itene iyahnabo anímáríno, Manikánka itensabé arutaboíréna wene animarí míageheéna omaq itaráire. Minayabe tagarione.

⁵Itega Manikáne kaweq ehwéh teiátáúnaraq íre peh ehweh teiátáúne. Írakaumo. Manikáne Awanka séhréh aitaráiraq mah ehwéh aiq pútaq ehwéhne tagariona puq págegeue teiátáúne. Iteba míaraunaraq séhréh aiteq kaweqtaq mía míauraunaq tagariáhwe. ⁶Itega mirauraunanserah itega moq mirauowe. Itene Wahnahne sánsá kawerue mirauowe. Manikáne ehweh írátótaq aiq pútare atárówara mó kegá íwíoqnarowe. Íwíoqnarowaq itega, Manikáne ehweh peh aiq pútaq ehwéhne iwíáhurowana Manikáne Awanka irupipeq anotah eyóyó aitaráire.

⁷Itega kaweqtaq mía míionsabé moke Másérónía marákórápéqté Sísa tagariáh kéreq Ákáia marákórápéqté Sísa tagariáh kéreqka irera, Mina tahnsanonehe íwíáhowe. ⁸Itega itene Wahnah éhweh Másérónía marákórápéqté kéreq Ákáia marákórápéqté kéreq teriátówe. Íre peh morá mi kegá írátówe. Írakaumo. Itega Manikánsabe aiq pútare ató ehweh mah kehiná kéhínánká írátówe. Moke aiq írátó puaq itega mónkakáq íre teriátáúne.

⁹Iteba suraunaraq itega kawerue mehweh aitárówe. Itega péhepehe maníká aiq sueq aiq pútaq Maníká kétówe. Webataq aiq pútaq Maníká ména oga mía míai aníne íwíáhéq wene arambehri miraowe. Seyega mi ehwéh tei teinowe. ¹⁰Manikáne ahninkáwá íópeqté tuina tanáhráqsábé áwénunowe. Mókakewe Manikánka ahbabáq ke kamah arinawire. Sísa itene ahbabáqsabe pukúwana Manikánka we oganúq atowe. Oganúq atowana wega ite kaweraito púana mókake Manikánka ite íre kamah ainkéhe.

Poraga Tésárónáika suwahpeq miraú arámbéhríyábé éhwéhne.

2 ¹Nánuwahrah Sísa tagariáh kéó, iteba míarauna arámbéhrí íre abehq árámbéhríuraege. Minawé ite tagariáhwe. ²Iteba íre surautaq Pírípái suwahpeq míaraunara mó kegá iubi q marera íwíoqnarowe. Minawé ite írátíáhwe. Iteba surautaq Maniká Iteriboga págege aitárái puaq itene ehwehnsabé suwahrieh keyábé íre áhreia peh wene kaweq ehwéh págegeue íwáhnoruraune. ³Itega íwáhnoruraunawe áhwára áhwára ehwéh íre teiátáúne. Ahbabáq ehwehmé péhe éhwéhme íre teiasa peh tábúsoqme íwáhnoruraune.

⁴Manikánka itene irupipeqté íwíáh tagéna kawerowe éna itensabé, Néne kaweq ehwéh koreriéro urainsabé íwáhnoruraune. Íwáhnoréq íre wehukega ehnenehne aitáhnsabé irutaboirúne. Manikánka itene irupipeq tagariéhnsabé peh morá wega kawerowe aitéhnsabé iuwahbehre. ⁵Itega ehweh teiátáúnaraq íre ehnenehne aitáráúne. Minawé ite tagariáhwe. Itene ménsámehnsánsabe ehnenehnenue meyanéhe íwíáh íre uraune. Minawé Manikánka tagariéhre. ⁶Itreq mó kereqka ite iwíáh íwíáh aitárónsabéwé íre iuwahbaraire.

⁷Sísa Karáhéga ite eqmaq íúwátái puaq itega séhréh aito teiátáúnaraq tahiri kaweri irino. Anowagá wene animári wahnahnéna kawerue auráq matíéhnserah iteba míaraunaraq pehwehweh íwáhnoruraune. ⁸Itensabé anotah iruí púaq Manikáne kaweq ehwéh teiátáúne. Itega íre peh teiátáúnayabé itensabé anotahtaq irutaboirurauna puaq séhréh aitaneheéq iubi q suahráhi arámbéhríuraune.

⁹Itene iyahnabo animárino, itega Manikáne kaweq ehwéh teiátáúnaraq itene táhutahuq paiqmaraneheéq arambehriuraune. Ineh inehonehoéq itega wéhékáhnkakaq inokáhpeqkakaq anotah págegeue

arambehriuraune. Minawé ite iahreraq kéhre. ¹⁰Ite Sísansabé aiq pútare atáró kebá míaraunaraq itega íre ahabária peh kaweqtaq mía míauraune. Minawé itereq Manikánsaq tagariáhwe.

¹¹Sibowágá wene animárí kawerue síwáhnorinserah itega pehwehrue íwáhnoruraune. Minawé tagariáhwe. ¹²Ite kaweq iwíáh aiteq itene irupipeq eyoyínkeheéq íwáhnoruraune. Itensabé teiunawe Manikánka wahnah wahnahnirabeq áhnte kawéq mápére. Wega ite mitaq míageheéna omaq itéhre. Minayabe, Wega kaweqtaq mía míainserahnue mía míaro ue pagu pagunéq teiátáúne.

Mó kegá Sísá tagariáh ké síwíoqnarowara peh kaweqtaq míaro ehwéhne.

¹³Itega Manikáne ehweh teiátáúnaraq írátówe. Írátótaq peh wehukene ehwehne íre iwíáhurowe. Írakaumo. Peh Manikáne ehweh mire íwíáhurowe. Mira íwíáhuronsabé itega púrerúnaraq Manikánsabe iwíáh íwíáh atone. Mi ehwéhmé aiq pútaq Manikáne ehwehne. Itega Manikáne ehwehnsabé aiq pútare atáronsabé mi ehwéhnká séhréh aitaráire. ¹⁴Itene iyahnabo animáríno, itega Súría marákórápéqté Maniká tagariáh ké tahnsa úkurowe. Asiu kegá mitaq Sísá Karáhé tagariáh ké síwíoqnarowe. Segá síwíoqnaronserah iteruwahraga moq íwíoqnarowe.

¹⁵Asiu kegá Manikáne ehweh iraru ke subiq súówe. Segá itene Wahnah Sísá subiq suera ite íwíoqnéra kaqíúwówe. Segá Maniká awahbeh sansá anteruera mah kehiná kéhínáné naruo úkurowe. ¹⁶Nahnso kegá Sísansabé aiq pútare atera oga mía míageheéq itega Manikáne ehweh teriátáúne. Teriátáúnaraq Asiu kegá itensabé ahqáho aitera íwíoqnarowe. Minayabe sene ahabábq kagaéna áhnte karáire. Amahnága Manikánka sensabé anotah abíáhnsá aritéhre.

Poraga Tésárónáika kebá koragéyabe awahbó ehwehne.

¹⁷Itene iyahnabo animáríno, menah Asiu kegá kaqíúwátótaq iteba íre méq sibowágá wene animárínsabé sirutaboirinserah itensabé anotahtaq irutaboiruraune. Itensabé íre ibitarusa peh iteba kouwekue tagéyabe iuwahbaraire. Iteba pokoneheéq mótaq mótarue ah kabaréq iwíáh kikiruraune. ¹⁸Ite koragéyabe iuwahbarairana íné Poraga mónkakáq mónkakárué ah kabaruraage. Kabaruraugana owainawanka ite saiqnaiúwátáire.

¹⁹Itega Sísá kawerue kэрáhwé. Minayabe itene Wahnah Sísá tuinagake itene irupipeq eyoyóinae. ²⁰Itega Sísá kawerue kэрáhnsabé iwíáh íwíáhéq itene irupipeq anotahtaq eyoyóire.

Poraga Tímóti Tésárónáika ke séhréh aritankeheéna eqmaq auwo ehwéhne.

3 ¹Itensabé iwíáh kikiréq iteba moke íre korahúnayabé itega Tímóti eqmareta ínéreq Sáírareqka itebataq Áténi suwahpeq míarauye.

²Tímótiwe Manikáne arambehri aní míre. Itereq wereq moraráq arambehriuraune. We Sísa Karáhéne ehweh síwáhnori aní míre. Wega ite íwáhnorinkeheéta eqmatáúye. Itega Sísane sánsá kawerue miraigeheéna págege aitena íwáhnorinkehe. ³Mó kegá ite íwíoqnehrataq ite iwíáh kikiréta Sísane sánsá súéhoéta Tímótiga séhréh aitankeheéta iteba eqmatáúye. Sísane sánsá mirao puara mó kegá ite íwíoqnaneherawoe. Minawé ite aiq tagariáhwe.

⁴Iteba míaraunaraq, Mó kegá ite íwíoqnaneherawoe aiq teiátáúne. Itega aiq teiátáúnanserah menah íwíoqnarowe. Minawé tagariáhwe. ⁵Minayabe ínégá mó íre áwénunorahinsabé Tímóti eqmatáuge. Owainawanka áhwárawe tagéna túbáh agoro teíraq wene ehweh sehgiowámo. Sísane sánsá ambubu atiahwamo íwíáhurauge. Itene arambehri abehq náneq úkíneho. Minayabe Tímótiga koragéna teinkeheéna eqmatáuge.

Tímótiga kaweq ehwéh Pora teawuwana iwíáh iwíáhú ehwehne.

⁶Amahnága Tímótiga kouwekuraitaq ite éhweh teiátáire. Itewe Sísansabé aiq pútare atároré sánsá ambubu atawéq mó keyábé irutaboíraráhwe uraire. Ínéreq mahtaq míáh kéreqka itensabé iwíáhue irutaboírég ite tagéyabe iuwahbehre. Mira únanserah itega moq ite tagéyabe iuwahbehre urairaq írátáúnaraq irupipeq eyoyóuraire. ⁷Itene iyahnabo anímáríno, mó kegá ínéréq mahtaq míáh kéreq íwíoqnarowana íeruraitaq itega Sísansabé aiq pútare ateq kéréhnsábé itene iru eyoyóire.

⁸Itene Wahnahne sánsá kawerue sehgiónsábé iru anotah kawéríre. ⁹Minayabe itene kaweq sansánsábé iwíáhéq Manikánsabe kaweróne ateq wensabé iwíáh iwíáhúne. ¹⁰Ite koragéyabe iuwahbehre. Itega íre tábúsoqme íráh éhwéh íwáhnoréyabe iuwahbehre. Minayabe ahriahri wehekáhnkákáq inokáhpeqkákáq púreq aruqarurúne.

Poraga se koragéyabe Manikánka séhréh atankeheéna púrerú ehwehne.

¹¹Iteba konayabé Maniká Iteriboreq Sísa itene Wahnahnseqsabé, Séhréh aítáhtao ue púrerúne. ¹²Itensabé anotah irútábóirúne. Mina únanserah iteitereq ómi kehinánseqsabé anotah irútábóirigeheéq itensabé púreraitone.

¹³Itega mirairataqmé Manikánka págege aitahnaraqmé kaweqtaq mía míaigehe. Mókake itene Wahnah Sísa req ómi wensabé aiq pútare atáh kéreqka kiwekue tuigéhe. Mitaqkake ite Maniká Iteriboba míanehe irataq íre ahbabária peh kaweqtaq míagehe.

Mó kené ahre weh abariyehboq pehrahro i ehwéhne.

4 ¹Itene iyahnabo anímáríno, itega Manikáne kaweq sansá íwáhnoruraunaq ahtebéq mira aruqarurowe. Itene Wahnah Sísa

áwírue teiníe. Mina onserah ahriahri kawerue miraigeheéq pagu pagunéq teiátáúne.

²Sísa itene anotah wahnáhnká teriéro urainsabé wene sánsá íwáhnoruranaq ahtebarowe. ³Mó kené ahre weh abariiyehboq pehragéq peh kaweqtaq mía míaooro. Minawé Manikáne sansáne.

⁴Itene ahbabáq iwiáh sueq tabasíwe méq Maniká awahbeh sansánoro. ⁵Maniká íre tagaríéh ánínká ahre ahrari tagéna, Pehipi abariinie íwiáhíre. Itega mina tahnsaniyeho. ⁶Mó aníné ahre abari anímé mi iníné awehkawa moq ahbabáratéhre. Itene Wahnah Sísa mina tahnsa áhbábáq ké kamah arinawire. Minayabe menahmé págegeue teiátáuge.

⁷Mina tahnsa áhbábárigheéna Manikánka ite íáhrabéna omaq itaráiro? Ahqáho. Írakaumo. Peh kaweqtaq mía míaiigeheéna íáhrabéna omaq itaráire. ⁸Mi ehwéhnsábé anetaníbo íwiáho kegá íre peh wehukene ehweh anterúáhwe. Írakaumo. Segá Manikáne ehweh anterúáhwe. Manikánka ite séhréh aitankeheéna Wenawa iteba eqmataire.

Peh kaweq sansánoro i ehwéhne.

⁹Sísa tagaríáh keyábé irutaboiré ehwehmé Manikánka aiq íwáhnori puag itega mi ehwéh íre sehiranue teienéhe. ¹⁰Itewe Másérónía marákórápéq Sísa tagaríáh keyábé irutaboirowe. Itene iyahnabo anímárinó, ahriahri irutaboiroro éq pagu pagunúne.

¹¹Pehwehrue mía míaooro. Íre itereq wehgaq naneqme pehragéq peh iteitene naneq auráq matiáthro. Taoraho iyehboq ibobiah taebewe arambehrioro. Mi ehwéh aiq teiátáuge. ¹²Mirairataq Sísa íre tagaríáh kegá itene sánsá tagéra kaweq ke wóe éra itensabé iwiáh íwiáh aitagéhe. Mirairataq ite tabonah ke íre míagehe.

Itene Wahnahnka kiwekue ite tumeirankéhe i ehwéhne.

¹³Itene iyahnabo anímárinó, itega kawerue iragéhboq pukia ké éhweh teienéhe. Íre ahtebah kegá pusa keyábé ibitunatúnáno serahniyehboq teienéhe. ¹⁴Sísa pukéna oga úkúnsabe aiq pútare atone. Aiq pútare ateq ite tagarionawe wensabé aiq pútare ató ke pukotaq Manikánka oganúq sitankéhe. Sísa tuinagake wereq sereq moráráq tuoneherawoe.

¹⁵Itene Wahnahnka íwáhnorurai ehwéh teienéhe. Itene Wahnah Sísa tuinagake ite oga míona kegá pukia ké íre kiotaikorahúne. Írakaumo. ¹⁶Mitaqkake Manikánka anotahtaq sawaiinae. Íópeqté kéné wahnahnka moq sawaiinae. Manikáne pembíáhnka anotahtaq ehwehninae. Ehwehnínaraq itene anotah wahnáhnká íópeqté tuinawire. Tuinaraq wensabé aiq pútare atera pukuro kewé ebeq irigigehe.

¹⁷Anehe íópeqté kegá ite oga míona ke tumeiqmera itene Wahnahpa móitagéhe. Íópeq írábúyá kéhrabeq irigira kereq moráráq kie kiuqmianéhe. Mitaq itene Wahnahnseq piehgionéhe. Piehgiónaraq weba

ahriahri mía míaonehe. ¹⁸Itereq íréhra kereqne irupipeq eyoyóinkehboq mah ehwéh terieq moráráq iwíáh íwíáhoró.

**Sísa tuina tanáhráqsábé kawerue sokahue
még áwénunonehe i ehwéhne.**

5 ¹Itene iyahnabo anímáríno, wega tuina wehekáhmé itega íre sehiranue teieráhúne. ²Inokáhpeq wehukega sene ménsámehnsá íre wahnahno tanáhráq aebó ánínká sire. Mina inserah itene Wahnah tuina tanáhráq sinawire. Minawé ite tagaríáhwe.

³Mitaqkake wehukega mahra íwíáhéra, Amahnága peh kaweq tanáhráre. Ité peh kaweqtaq míone íwíáhigehe. Íwíáhirataq íre kaweq sunúqká seba apubúue séna kamah arinkéhe. Kía míéh ínínká ani maqmianaitaq apubúue érire. Mina inserah mi tanáhráq apubúue sinawire. Apubúue sína puara wehukega íre pehbeheráh pokorahowe.

⁴Itene iyahnabo anímáríno, aebó ánínká apubúue sinserah Sísa apubúue tuinawire. Ité íre sunkíkírirabeqte ké míáhwe. Minayabe mi wehekáh sína tanáhráq íre áhtenigehe. ⁵Ite wéhékáh peh téhrehrabeq kaweqtaq mía míaó ke wóe. Ité íre inokáhpeq sunkíkírirabeq míona ke úne.

⁶Minayabe íre irasa kégá sugáhnserahnyehboq peh tótuqmég uqmatianehe. ⁷Suga sugao kegá inokáhpeq sugáhwe. Pfah nah kegá inokáhpeq múguwahgu agowe. ⁸Ite wéhékáh nogó ké tahnsa ké míona puap tabasíwe míaneheqmúne. Itega Sísansabé aiq pútare ateq mó keyábé irutaboironehe. Minawé itene tehnke tahnsane. Sísa ite kaweraitáráinsabé mókake ite tumeirankéhe íwíáhúne. Mira íwíáhwé itene káhpahraté miraia ayáhúq tahnsane.

⁹Manikánka ite anotah kamáh ainieéna íre omaq itaráire. Írakaumo. Itene Wahnah Sísa Karáhéga ite kaweraitena mókake tumeirankeheéna omaq itaráire. ¹⁰Ite oga míáhnaraq Sísa tuinabirapómo. Ité pukonaraq tuinabirapómo. Wega itene ahababáqsabe pukú púana tuinagake weba oga mía míaoneheqmúne. ¹¹Iteitene irupipeq eyoyóinkehboq mi ehwéh we teawíoro. Menah itega aiq miraunserah mókakeakáq moq mira aruqaruroro.

**Ite moke kaweq sansá miraigeheéna Manikánka
séhréh aitáhráhi ehwéhne.**

¹²Itene iyahnabo anímáríno, ite íwáhnorigeheéna Manikánka itetaq wahnah ke omaq sitaráire. Ité Sísa sánsá ahtebéq kawerue sehgegehéra arambehriue íwáhnorowe. Sensíwíq pankereq sensabé iwíáh íwíáh arítáhró. ¹³Sega mi arámbéhrí miraonsabé irutaboirue sensabé iwíáh íwíáh arítáhró. Iteite peh morá íwíáhéq pehwehrué míáhró.

¹⁴Itene iyahnabo anímáríno, teiéna ehwéh írátíáhro. Taoraho keyábé, Kawerue arambehrioro arítáhro. Áhre keyábé Manikáne ehweh ahreraq sitáhro. Mareqmarero ke séhréh arítáhro. Ómi mi kebá méq uwaréqme ke míáhro. ¹⁵Ite ahbabáraitéhra kewé íre ahbabárarítáhro. Peh ahriahri Manikáne animáí we séhréh atéhéq pehrápeqte ké moq séhréh arítáhro.

¹⁶Ahriahri iru eyoyó ke míáhro. ¹⁷Púreq aruqaruroro. ¹⁸Kaweq sunúq íre kaweq sunúq ahriahri Manikánsabe, Kaweróne ateq iwíáh íwíáh atáhro. Minawé Maniká awahbeh sansáne. Ité Sísá Karáhé tagaríáh púaq mina tahnsanoro.

¹⁹Manikáne Awanka iwíáh aitena miraoro ínawe ahqáho atého. ²⁰Manikáne ehweh irare kené ehwehnsabé siwiréh ariteq anetaníbo íwíáhiyeho.

²¹Moke íréhra ehwéhnikákáq wehukene sansánkákáq íwíáhue tagéq peh kaweq ehwéh sehgieq kaweq sansá ambubu atíáhro. ²²Moke ahbabáq sansa pehragahro.

Páhsi parabaginai ehwéhne.

²³Maniká aru ukiréh ánínká wewega itene iru ukiq itena kaweq iwíáh aitankéhe. Wega iteiuwankakáq itene irupipeqkákáq itene inonkankakáq wahnahnaitankéhe. Itene Wahnah Sísá Karáhéga tuinagake ite íre ahbabária peh kaweqtaq míagehe. ²⁴Omaq itárái anínká séhréh aitankéhe. Wega irari ehwéhme ahriahri sehí aní púana séhréh aitena mirainawire.

²⁵Itene iyahnabo anímáríno, itensabé púreraitáhro. ²⁶Ómi mitaq Sísá tagaríáh ké mehweh arítáhro. ²⁷Sísá tagaríáh ké moke iragéhboq mah pahsí sáhnsáhóro. Itene Wahnah áwírue sáhnsáhóro teíúge. ²⁸Itene Wahnah Sísá Karáhéga ite arutaboirena séhréh aitéhre.